

Beleidsplan 2016-2021

Kinderboerderij de Brink Zeist

Plaats

Zeist

Datum

01-08-2016

1 Inleiding

Van oudsher is een kinderboerderij een plaats waar kinderen in contact kunnen komen met het boeren- en buitenleven. De kinderboerderij omvat anno 2016 echter meerdere functies. Een belangrijke is de sociaal-maatschappelijke functie, waarbij ontmoeten en participeren van zeer diverse groepen uit de samenleving duidelijk tot uiting komen.

In een veranderende wereld van gebruik van de kinderboerderij en financiering is het belangrijk om pro-actief te werken, op tijd nieuwe ontwikkelingen te signaleren en daar ook naar te handelen.

Het beleidsplan van Kinderboerderij de Brink 2016 - 2021 is opgesteld als leidraad voor toekomstige bedrijfsvoering, geeft organisatiedoelstellingen en de strategie aan om de doelstellingen te behalen.

2 Organisatie

2.1 Organisatiebeschrijving

Kinderboerderij de Brink is een stichting, opgericht in 1983, die zorgt voor het beheren en exploiteren van een kinderboerderij. Hierbij is zorg voor de dieren, opstallen en het terrein een belangrijk item, evenals de (educatieve) activiteiten die uitgevoerd worden op de kinderboerderij. Daarnaast is op de kinderboerderij een deel ingericht als zijnde speeltuin, zodat de kinderen zich hier recreatief kunnen vermaken. Voor de ouders creëert dit de mogelijkheid tot ontspanning en ontmoeting met anderen. Om de continuïteit en de juiste vakbekwaamheid te waarborgen wordt gewerkt met professionele krachten. Daarnaast zijn er vrijwilligers en stagiaires van MBO- en HBO-opleidingen werkzaam op de kinderboerderij.

2.2 Missie en Visie

Missie

Kinderboerderij de Brink is een organisatie die werkt als stichting zonder winstoogmerk. De stichting exploiteert een voorziening, gericht op de Zeister samenleving, waar bezoekers in contact gebracht worden met landbouw en natuur in de breedste zin des woords. Daarnaast heeft de stichting een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie wat onder andere tot uiting komt in de participatie van diverse doelgroepen en de mogelijkheid tot ontmoeting.

Visie

De stichting wil zorgdragen voor een veilige, doch prikkelende en uitdagende voorziening van hoge kwaliteit, waarbinnen ruimschoots mogelijkheid wordt geboden aan leren, beleven en participeren. Het dierenwelzijn is een belangrijke leidraad, zowel binnen de verzorging van eigen dierenbestand als in het uitdragen van kennis naar derden.

De veiligheid voor bezoekers en medewerkers wordt op een aantal relevante onderdelen gewaarborgd middels keurmerken, zoals bijvoorbeeld het keurmerk zoönoseverantwoord bedrijf. Daarbij is de inzet van vakbekwame medewerkers een noodzaak om de veiligheid, kwaliteit en continuïteit te waarborgen.

De stichting streeft daarnaast ook naar een inrichting die uitnodigt tot beleven en ontdekken. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van de natuurlijke waarden van het terrein en zullen natuur, milieu, dieren, voedsel en landbouw op interactieve wijze onder de aandacht van bezoekers en met name jeugd worden gebracht.

2.3 Kernactiviteit en ondersteunende processen

Kernactiviteit van Kinderboerderij de Brink is het ontwikkelen en onderhouden van een voorziening waar bezoekers (met het accent op de jeugd), leren omgaan en zorgdragen voor dieren en planten en hen weer in contact te brengen met natuur en landbouw. Belangrijk hierbij is het bewust worden van de herkomst van voedsel, gezonde voeding, duurzaamheid en het beleven van seizoensgebonden boerderijactiviteiten. De voorziening is laagdrempelig en voorziet in een behoefte voor alle lagen van de bevolking. Naast de educatieve functie is ook een recreatieve functie van belang. De Brink biedt de mogelijkheid tot ontspanning en recreatie dicht bij huis.

Ondersteunende processen hierin zijn het organiseren van educatieve activiteiten en permanente informatievoorziening op het terrein. Daarnaast wordt het meehelpen op de kinderboerderij door jeugdigen en het meewerken door vrijwilligers van alle leeftijden gestimuleerd.

Een ander ondersteunend proces is het bieden van dagbesteding aan mensen met een beperking, jeugdigen met een hulpvraag en mensen in een sociaal activeringstraject. Deze functie verhoogt de maatschappelijke waarde van de kinderboerderij, zowel voor de deelnemers als de bezoekers van de kinderboerderij. Daarnaast is het een methode gebleken om als stichting zelf te kunnen voorzien in de steeds stijgende kosten van exploitatie van deze kwalitatief hoogwaardige voorziening, zonder te hoeven vragen om een verhoging van de subsidiebijdrage van de gemeente.

Ook een noodzakelijk ondersteunend proces om de exploitatiekosten te kunnen blijven dragen, is het inzetten van de vakbekwaamheid van medewerkers bij derden. Een voorbeeld hiervan is de verzorging van het hertenkamp en de maneschappen naast het Jagershuis, die medewerkers van de kinderboerderij uitvoeren voor de gemeente Zeist.

2.4 Organisatiestructuur

De stichting kent een stichtingsbestuur van 5 tot 7 leden. Het bestuur bepaalt in nauw overleg met de bedrijfsleider het beleid en houdt toezicht op de uitvoering in hoofdlijnen. De verantwoordelijkheid voor de dagelijkse gang van zaken en de ontwikkelingen ligt bij de bedrijfsleider, die in de werkzaamheden wordt ondersteund door een administratieve kracht en 2 tot 3 dierverzorgers. Gewerkt wordt verder met tal van stagiaires van diverse vakopleidingen, variërend van MBO niveau 2 tot HBO en uiteraard zijn de vele vrijwilligers onmisbaar.

3 Analyse huidige situatie

3.1 Interne analyse

	Sterk	Zwak
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuursleden met kennis op specifieke gebieden besturen op afstand . • Vakbekwame medewerkers • Initiatiefrijke , breed gekwalificeerde en energieke bedrijfsleider • Goede bedrijfscultuur met betrokken medewerkers en bestuur 	<ul style="list-style-type: none"> • Beperkte financiële middelen voor secundaire arbeidsvoorwaarden personeel
Product	<ul style="list-style-type: none"> • Goede bereikbaarheid • Laagdrempelig • Ruime openstelling • Aantrekkelijke locatie met veel natuurlijke elementen • Brede functie (educatief , recreatief en sociaal maatschappelijk) • Publieksveiligheid op hoog niveau 	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse nevenactiviteiten zijn noodzakelijk om exploitatie sluitend te krijgen.
Financiën	<ul style="list-style-type: none"> • Meerdere inkomstenbronnen geeft minder afhankelijkheid van hoofdsubsidiegever • Ruimte tot ondernemen 	<ul style="list-style-type: none"> • Zeer beperkte financiële ruimte om te investeren in nieuwe projecten of vervanging.

3.2 Externe analyse

Factor	Kansen	Bedreigingen
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> • Betere benutting van de voorziening door het uitbreiden van de doelgroepen 	<ul style="list-style-type: none"> • Versnippering van aanbod en aandacht
Concurrenten	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met andere organisaties • Andere bronnen van inkomsten middels organisatie van bredere activiteiten 	<ul style="list-style-type: none"> • Vergelijkbare activiteiten georganiseerd door andere organisaties (kinderfeestjes , evenementen)
Leveranciers	<ul style="list-style-type: none"> • Vaste leveranciers met veel goodwill en korting 	<ul style="list-style-type: none"> • Wegvallen leverancier geeft verhoging kosten
Gemeente	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidie , advies , betrokkenheid en ondersteuning 	<ul style="list-style-type: none"> • wijzigingen subsidiebeleid
Stakeholders	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking en mogelijke medefinanciering/ sponsoring van projecten 	<ul style="list-style-type: none"> • Vergelijkbare projecten

4 Beleid en strategie

4.1 Organisatiedoelen

Strategisch doelen

De kinderboerderij heeft een groot maatschappelijk draagvlak en grote bekendheid.

Uit de analyse blijkt dat de kracht van de kinderboerderij o.a. voort komt uit de diversiteit van het terrein, met daardoor mogelijkheden voor benutting door een veelvoud aan doelgroepen en projecten. Daarbij is wel van belang dat te allen tijde de kinderboerderijfunctie leidend is. De kinderboerderij is goed in staat een plezierig verblijf (recreatie in een groene omgeving), te combineren met bewustwording op het gebied van herkomst van voedsel, duurzaamheid en kennis van het moderne landbouwbedrijf en haar mogelijkheden (educatief) .

Daarnaast is er veel ruimte voor sociaal maatschappelijke ontwikkeling . De kinderboerderij biedt een laagdrempelige voorziening waar ontmoeten van en samenwerken met andere inwoners van de gemeente Zeist goed mogelijk is. Leidend is dat de voorziening voldoet aan wet- en regelgeving en er voldoende vakbekwame medewerkers aanwezig zijn, zodat de publieksveiligheid maar zeker ook de verbinding tussen doelgroepen en het overdragen van kennis optimaal verankerd zijn. De medewerkers bieden continuïteit, waardoor er een veilige bedding ontstaat voor de sociaal maatschappelijke ontwikkeling van kwetsbare doelgroepen en een optimale verzorging van de levende have.

In 2014 is er besloten om naast de functie van kinderboerderij ook het aanbod als zorgboerderij te vergroten. Het bieden van zorg voor kwetsbare doelgroepen is niet nieuw, maar werd voorheen gezien als maatschappelijke taak waar echter geen inkomsten tegenover stonden.

De subsidie van de gemeente is al enige jaren niet toereikend om de kinderboerderij in al haar facetten te exploiteren.

Er ligt een kans om, door het vergaren van eigen inkomsten vanuit de zorg, de exploitatie van de Brink alsnog sluitend te krijgen, zonder subsidieverhoging aan te vragen en zonder afbreuk te doen aan de kinderboerderijfunctie. De zorgfunctie is ondergeschikt en staat ten dienste van het functioneren van de kinderboerderij.

Tactische doelen

Educatief

De kinderboerderij is gehuisvest op een terrein van bijna 2 ha en biedt voldoende ruimte om bezoekers kennis te laten maken met de vele aspecten van het “boerenleven”. Gekozen is om daarin de herkomst van voedsel, dierenwelzijn en duurzaamheid leidend te laten zijn.

Betreft herkomst van voedsel worden bezoekers (en vooral ook de jeugd) zich o.a. bewust van de wijze waarop ons voedsel geproduceerd wordt en welke keuzes daarin als consument te maken zijn, waarbij ook nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan gezonde voeding.

Dierenwelzijn komt tot uitdrukking in de wijze waarop de dieren op de kinderboerderij gehuisvest worden, waarbij ook aandacht is voor de mate van dierenwelzijn in de reguliere houderij. Daarnaast verstrekt de kinderboerderij informatie over het op de juiste wijze verzorgen van huisdieren, zodat men op verantwoorde wijze een huisdier kan kiezen en impulsaankopen met het daarbij behorende dierenleed minder voorkomen.

Duurzaamheid staat de komende jaren in de schijnwerpers. Het is van groot belang om duurzame ontwikkeling concreet te maken in het alledaagse leven thuis, in de wijk, op school en op het werk. De Brink ziet een belangrijke rol om bij de gemiddeld 80.000 bezoekers per jaar bewustwording op het gebied van duurzaamheid te creëren.

De Kinderboerderij als etalage van duurzame voorbeelden waardoor bezoekers op laagdrempelige en 'natuurlijke' wijze zich bewust worden van duurzaam handelen. Met de campagne “alle kinderboerderijen duurzaam !” geeft GDO (gemeenten voor duurzame ontwikkeling) invulling aan een vernieuwing van het brede instrumentenpakket voor educatie in brede zin, in de voorlichting en communicatie over natuur, milieu, gezondheid, voedsel, energie, afval en water. Kinderboerderij de Brink heeft zich door ondertekening van een convenant aangesloten bij deze campagne .

4.2 Strategie

Educatie , recreatie en midden in de maatschappij .

Deze slogan zal de komende 5 jaar leidend zijn in de verdere ontwikkeling van de kinderboerderij.

De Brink moest in 2014 en 2015 de nadruk leggen op de ontwikkeling tot zorgboerderij om de financiële toekomst veilig te stellen. Om zich als aanbieder voor WMO en Jeugdzaken te kunnen aanmelden, moest de kinderboerderij gecertificeerd zijn als zorginstelling en is er hard gewerkt aan een kwaliteitshandboek en keurmerk Zorgboerderij. Inmiddels is dit keurmerk behaald en geeft dit ruimte om te gaan werken aan de overige doelstellingen. De nevenfunctie als zorgboerderij zal gecontinueerd worden. Uitbreiding van deze functie is geen doel op zich. Zoals eerder omschreven is de functie zorgboerderij ontstaan vanuit de noodzaak de exploitatie sluitend te krijgen. De zorg werd lang voor die tijd reeds verleend; het enige verschil is dat deze functie sinds 2014 ook te gelde wordt gemaakt. De deelnemers wordt een waardevolle kleinschalige dagbesteding geboden met veel ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en maatwerk. Zij zijn trots op hun werk en leveren een zinvolle bijdrage aan de werkzaamheden op de kinderboerderij. Door samenwerking met vrijwilligers en stagiaires en het contact met bezoekers is er sprake van een hoge mate van integratie in de samenleving.

In september 2016 wordt gestart met een verbouwing van de hoofdgebouwen. Hierdoor zal het energielabel van de kinderboerderij verbeteren van het huidige niveau G naar niveau A. Getracht wordt tijdig fondsen te werven om een verdere verbetering van de functionaliteit en duurzaamheid van de kinderboerderij in dezelfde verbouwing te kunnen realiseren. Dit werkt kosten- en tijdbesparend. De duurzame aanpassingen zullen actief onder de aandacht van bezoekers gebracht worden ten einde de bewustwording te stimuleren.

Wanneer een en ander gerealiseerd is zal door middel van een educatief programma het thema duurzaamheid geïntegreerd worden in de dagelijkse praktijk van de kinderboerderij.

Verder zal er aandacht besteed worden aan de indeling van het terrein. Naast het houden van dieren, waar tot nu toe vooral aandacht aan is besteed, zal door het opzetten van stadslandbouw een andere kant van herkomst van voedsel belicht worden. Daarbij zal gezocht worden naar een concept om dit met diverse doelgroepen vorm te geven , waarbij de nadruk vooral zal liggen op ontmoeten/samenwerken/leren en minder op productie.

De Brink is een plek waar veel mensen graag vertoeven en biedt laagdrempelige recreatie dicht bij huis. Deze recreatieve functie wordt door de bezoekers gewaardeerd maar kan nog verbeterd en mogelijk uitgebreid worden. De speeltuin is een geliefde verblijfplaats. Deze is op drukke dagen eigenlijk te klein en zal worden uitgebreid om aan de groeiende vraag te kunnen voldoen. Veel vraag is er ook naar een uitgebreidere horecavoorziening; een plek waar ouders elkaar kunnen ontmoeten en kinderen met elkaar kunnen spelen onder het genot van een hapje en drankje, maar op dit moment bieden het huidige bestemmingsplan en daarnaast de status als rijksmonument helaas geen ruimte voor een dergelijke voorziening.

4.3 Benodigde middelen

Om de kinderboerderij op een professionele wijze te exploiteren met voldoende aandacht en mogelijkheden om de kwaliteit en daarmee de veiligheid te borgen is op dit moment een bedrag van € 260.000,- per jaar gemoeid. Een deel daarvan, € 169.000,- , wordt verkregen vanuit een prestatiesubsidie van de gemeente Zeist. Dit bedrag wordt verder aangevuld met inkomsten vanuit zorg en externe dienstverlening zoals bijvoorbeeld het verzorgen van het hertenkamp van de gemeente Zeist. Duidelijk moge zijn dat zonder de extra inkomsten uit zorg en dienstverlening de exploitatie van de kinderboerderij, uitsluitend vanuit de prestatiesubsidie, niet mogelijk zou zijn.

5 Werkplan

Korte termijn	Actie	Realisatie	Financieel
Uitbreiding speelgelegenheid	Inrichten aparte peuterspeelplaats met natuurlijke accenten	2016	Middels sponsoring en deels eigen budget
Duurzame verbouwing met mogelijk uitbreiding van functionaliteit	Isolatie , zonnepanelen , houtpelletkachel , uitbreiding bezoekersruimte met meer mogelijkheden tot educatieve projecten	2016	Isolatie gemeente start 4 september. Overige werkzaamheden middels fondswerving (nog niet definitief)
Opzetten stadslandbouw op basis van kinderen en seniorentuinen	Ontginnen deel van het terrein. PR	Aanleg 2016 Start tuinieren 2017	Budget aanwezig
Uitbreiden educatie en activiteiten	Opzetten educatief programma rond thema duurzaamheid	Start 2016 , uitvoer 2017	Fondsenwerving
Optimaliseren locatie	Opzetten nieuwe indeling (na verbouwing) en inventariseren wensen en mogelijkheden	2017	Inventariseren binnen taakstelling
Begeleiding zorg kostendekkend maken	Uitbreiding aantal cliënten , aannemen extra personeel.	2017	Uit zorgbudgetten
Middellange en lange termijn	Actie	Realisatie	Financieel
Onderzoek uitbreiding kleinschalige horeca	Onderzoek wensen bezoekers en (on)mogelijkheden realisatie	2018	Onderzoek binnen huidige taakstelling. Uitvoering afhankelijk van uitkomst
Uitbreiden educatie en activiteiten	Samenwerking zoeken met andere organisaties	2018/2019	kostendekkend

Conclusie :

Kinderboerderij de Brink is pro-actief en houdt de ontwikkelingen in de sector en wensen van bezoekers nauwlettend in de gaten. Kwaliteit en professionaliteit staan hoog in het vaandel en daarbij wordt gepoogd het terrein zo breed mogelijk, waar mogelijk in samenwerking met andere organisaties, in te zetten ten bate van de Zeister samenleving. Hierbij zijn recreatie ; een fijne plek om je vrije tijd door te brengen , naast de educatie ; het spelenderwijs opdoen van kennis en het stimuleren van bewustwording op het gebied van duurzaamheid , herkomst van gezonde voeding en dierenwelzijn leidend. Daarnaast staat de Brink midden in de maatschappij ; dit komt tot uiting in de functie van ontmoetingsplek voor een grote diversiteit aan doelgroepen, onder andere variërend in leeftijd, sociale en culturele achtergrond en de daarbij behorende eigen mogelijkheden en beperkingen.

Financieel gezien is de kinderboerderij afhankelijk van de subsidie die op dit moment is vastgesteld. Deze is ontoereikend voor de totale exploitatie; maar door middel van de inkomsten vanuit de zorgboerderij en het bieden van dierverzorging aan derden lukt het vooralsnog om de exploitatie sluitend te krijgen. De zorgboerderij is dus geen doel op zich, maar een middel om het voortbestaan van de kinderboerderij te borgen voor de toekomst. De zorg is hierdoor kleinschalig en is mede daardoor in staat maatwerk te bieden, waardoor het mogelijk om mensen in hun kracht te laten staan en te helpen zich verder te ontwikkelen.